

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo
postmottak@bld.dep.no

Vår ref:
10-98

Saksbehandler:
Einar Jørstad

Deres ref:
201000615

Dato:
30.08.2010

Høringsuttalelse fra HLF til NOU 2009:22 Det du gjør, gjør det helt

Om HLF - Hørselshemmedes Landsforbund

HLF er en interesseorganisasjon for landets hørselshemmede. 14,5 prosent av befolkningen eller nesten 700 000 nordmenn har en betydelig hørselshemming. Av disse er godt over 3000 barn og unge under 20 år. HLF har 55 000 medlemmer og er den største organisasjonen for funksjonshemmede i Norge.

Kapittel 6 punkt 6.2 Koordinerende innsats

HLF støtter utvalgets forslag om å forankre individuell plan også i opplæringsloven og barnehageloven. For hørselshemmede barn og unge er dette spesielt viktig, da de fleste av disse først og fremst får sitt tjenestetilbud som et pedagogisk opplegg i nettopp barnehage eller skole.

Som utvalget peker på er det svært viktig å sikre at berørte departementer tar ansvar for å sikre bedre kvalitet i arbeidet med individuell plan. HLFs oppfatning er at hørselshemming som diagnose i praksis svært sjelden fører til utarbeidelse av en individuell plan, til tross for stort behov for koordinering av tjenester. Et viktig tiltak her er å fjerne formuleringen "langvarige og sammensatte tjenester" som inngangskriterium i lovteksten, fordi dette åpner for skjønn om hvorvidt hørselshemming skal kvalifisere til en individuell plan eller ikke. HLF mener det er behovet for samordnet eller koordinert hjelp som må være utløsende, ikke egenskaper ved den enkelte diagnose. HLF mener også at det er behov for en utredning av kommunens praksis og skjønnsmessige vurderinger knyttet til hvem som får utarbeidet individuelle planer, og hvem som ikke får det. En slik utredning bør i neste runde være beslutningsgrunnlag for tiltak som kan sikre at alle med behov får utarbeidet en individuell plan.

HLF støtter også utvalgets forslag om at alle mottakere av individuell plan skal ha rett til en personlig koordinator, og at koordinatorens plikter må presiseres i forskrift. Vi vil også understreke at utvalgets forslag om et veiledningsverktøy for personlige koordinatorene må komme på plass så raskt som mulig. HLF mener at kommunenes plikt til å gi koordinator opplæring i et slikt veiledningsverktøy også må forskriftsfestes.

Kapittel 6 punkt 6.3 Barn og unge må få bedre tilgang til psykisk helsehjelp der de bor
HLF støtter utvalgets forslag om å endre kommunehelsetjenestelovens § 1-3 ved at det tas inn en bestemmelse som tydeliggjør kommunenes ansvar for å etablere tjeneste for psykisk helsearbeid.

HLF støtter også forslaget om å etablere en handlingsplan for styrket psykologtjeneste i kommunene finansiert ved øremerkede midler. Imidlertid mener HLF at det blir feil å satse ensidig på psykologkompetanse. For hørselshemmede er tilgang på audiopedagoger og andre fagpersoner med spisskompetanse på nettopp deres psykososiale problemer svært viktig. Ofte er det audiopedagoger, og ikke psykologer, som kan forebygge psykiske problemer hos denne gruppen. Det er derfor svært viktig at handlingsplanen og de øremerkede midlene også rettes inn mot å styrke den audiopedagogiske kompetansen ute i kommunene.

Kapittel 6 punkt 6.4 Tidlig innsats

HLF støtter utvalgets forslag om en generell kartlegging i form av en sjekkliste for å identifisere barn og familier med risikofaktorer. Vi er enig i at kartleggingen må foretas med faste intervaller og at den skal omfatte barnets sosiale, emosjonelle og adferdsmessige utvikling. Imidlertid ønsker vi å komme med noen konkrete innspill til organisering og gjennomføring av en slik kartlegging.

For det første er det svært viktig, som utvalget også trekker fram, at en slik kartlegging foregår i barnehagen. Dersom barnet ikke går i barnehage bør kartlegging foretas i hjemmet. HLF mener videre at det er svært viktig å sørge for sammenheng mellom en generell kartlegging og andre mer spesifikke kartlegginger. Dette kan løses ved å sørge for at den generelle kartleggingen har bestemte identifiseringspunkter som fører til at barna blir sluset videre til mer omfattende kartlegging.

I relasjon til sistnevnte poeng vil HLF trekke fram saken om språkkartlegging som var oppe i Stortinget i vårsesjonen 2010, som en del av behandlingen av Meld.St.nr. 41 (2008-2009). Her tok Regjeringen til orde for et tilbud om språkkartlegging av barn i barnehage for de foreldrene som ønsker dette. Et slikt tilbud om språkkartlegging er svært viktig for hørselshemmede barn. En generell kartlegging bør derfor legges opp slik at barn med språkutviklingsproblemer kan bli fanget opp og gis tilbud om ytterligere språkkartlegging.

Kapittel 6 punkt 6.8 Nærmere om taushetsplikten

HLF støtter utvalgets forslag om en samlet gjennomgang av rettsoppfatninger og praksis når det gjelder taushetsplikt og opplysningsplikt i de ulike fagmiljøene som arbeider med barn og unge.

Kapittel 6 punkt 6.10 Enklere prosedyrer for henvisning til det psykiske helsevernet for barn og unge

HLF støtter forslaget om å gi PP-tjenesten, psykologer og helsesøstre henvisningsrett til det psykiske helsevernet for barn og unge.

Med vennlig hilsen
HLF – Hørselshemmedes landsforbund

Anders Hegre
Ass. Generalsekretær

Einar Jørstad
Interessepolitisk rådgiver

